

CĒSU NOVADA PAŠVALDĪBA CĒSU NOVADA DOME

Reģ. Nr. 90000031048, Raunas iela 4, Cēsis, Cēsu novads, LV-4101
Tālr. 64161800; dome@cesunovads.lv
www.cesunovads.lv

LĒMUMS

Cēsis, Cēsu novadā

25.01.2024.

Nr.21

Par Cēsu novada domes 2023.gada 14.septembra saistošo noteikumu Nr.18 "Par Cēsu novada teritorijas kopšanu un būvju uzturēšanu" precizēšanu

Ziņo J.Rozenbergs, domes priekšsēdētājs

Cēsu novada dome 2023.gada 14.septembrī apstiprināja saistošos noteikumus Nr.18 "Par Cēsu novada teritorijas kopšanu un būvju uzturēšanu", turpmāk – Saistošie noteikumi.

Cēsu novada pašvaldībā 2023.gada 7.decembrī atkārtoti saņemts Latvijas Republikas Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas (turpmāk – VARAM) 2023.gada 7.decembra atzinums Nr.1-132/7144, kur VARAM pēc Saistošo noteikumu izvērtēšanas, izteikusi iebildumus par atsevišķām Saistošo noteikumu normām un lūguši Saistošos noteikumus precizēt:

- 1) VARAM lūdz precizēt Saistošo noteikumu 7.5.2.apakšpunktā minēto laiku vai veikt paskaidrojuma raksta attiecīgas izmaiņas;
- 2) VARAM lūdz precizēt Saistošo noteikumu 7.1. un 7.2.apakšpunktus un izvērtēt tur noteikto zāles garumu un attiecīgi papildināt paskaidrojuma rakstu;
- 3) VARAM lūdz pārskatīt Saistošo noteikumu 21.punktu.

Ievērojot VARAM 2023.gada 7.decembra atzinumu Nr.1-132/7144, pamatojoties uz Pašvaldību likuma 4.panta pirmās daļas 2.punktu, 10.panta pirmās daļas 1.punktu, 44.pantu, 45.panta pirmās daļas 2.,3.,4., 47.panta piekto daļu, atbilstoši Cēsu novada domes Finanšu komitejas 18.01.2024. atzinumam (protokols Nr.1), Cēsu novada dome, ar 15 balsīm - par (Andris Melbārdis, Andris Mihaļovs, Atis Egliņš-Eglītis, Biruta Mežale, Ella Frīdvalde-Andersone, Erlends Geruļskis, Ēriks Bauers, Guntis Grosbergs, Indriķis Putniņš, Inese Suija-Markova, Inga Cipe, Jānis Kārkliņš, Jānis Ķipurs, Jānis Rozenbergs, Juris Žagars), pret nav, 2 - atturas (Elīna Stapulone, Laimis Šāvējs), nolemj:

1. Precizēt Cēsu novada domes 2023.gada 14.septembra saistošos noteikumus Nr.18 "Par Cēsu novada teritorijas kopšanu un būvju uzturēšanu":
  - 1.1. izteikt Saistošo noteikumu 7.1. un 7.2.apakšpunktus šādā redakcijā:

"7.1. zāliena nopļaušana nozīmē zāles pļaušanu pilsētu un ciemu teritorijās ne retāk kā 4 (četras) reizes gadā (līdz 10.jūnijam, 10.jūlijam, 10.augustam un 10.septembrim);

7.2. zālāja nopļaušana nozīmē zāles pļaušanu pilsētu un ciemu teritorijā (neattiecas uz lauksaimniecības zemēm), ne retāk kā 2 (divas) reizes gadā - līdz 10.jūlijam un 10.oktobrim;
  - 1.2. izteikt Saistošo noteikumu 21.punktu šādā redakcijā:

"21. Kontrolēt saistošo noteikumu izpildi un veikt administratīvā pārkāpuma procesu līdz lietas izskatīšanai ir tiesīgas veikt pašvaldības policijas amatpersonas un pašvaldības Būvvaldes būvinspektori.";
  - 1.3. veikt izmaiņas Saistošo noteikumu paskaidrojuma rakstā par 7.5.2.apakšpunktā noteikto pienākumu veikt ietvju, celiņu un piebrauktuvju attīrīšanu no sniega un ledus un nokaisīšana ar pretslīdes materiālu katru dienu līdz plkst.9.00. un izteikt Saistošo noteikumu paskaidrojuma rakstu jaunā redakcijā (pielikumā).
  - 1.4. Visā Saistošo noteikumu tekstā aizstāt vārdus "saistošie noteikumi" un "noteikumi" ar vārdu – "Noteikumi" attiecīgā locījumā.
2. Precizētus Saistošos noteikumus un lēmumu nosūtīt Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai.
3. Kontroli pār lēmuma izpildi veic Cēsu novada pašvaldības izpilddirektors.

Cēsu novada domes priekšsēdētājs

J.Rozenbergs

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Apstiprināti
ar Cēsu novada domes

SAISTOŠIE NOTEIKUMI

Cēsīs, Cēsu novadā

2023. gada 14. septembrī

Nr.18

Par Cēsu novada teritorijas kopšanu un būvju uzturēšanu

Izdoti saskaņā ar Pašvaldību likuma 45.panta pirmās daļas 3.un 4.punktu, Ministru kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.906 „Dzīvojamās mājas sanitārās apkopes noteikumi” 4.punktu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Saistošie noteikumi (turpmāk – Noteikumi) nosaka kārtību, kādā uzturami Cēsu novada pašvaldības (turpmāk – pašvaldība) administratīvajā teritorijā esošie īpašumi un tajos esošās būves, nodrošinot teritorijas sakoptību, aizsardzību un pilsētvides ainavas saglabāšanu, kā arī paredzot administratīvo atbildību par Noteikumu neievērošanu.
2. Noteikumos lietoto terminu skaidrojums:
  - 2.1. **piebrauktuve** – attiecīgi aprīkots ceļa (ielas) elements, kas paredzēts transportlīdzekļu piekļūšanai no ceļa (ielas) braucamās daļas līdz ceļam (ielai) piegulošajai teritorijai un īpašumam;
  - 2.2. **zālājs** - biotopi, kuros augu segu veido daudzgadīgi lakstaugi, kuru pastāvēšanas nosacījums ir pļaušana un/vai ganīšana, tajā skaitā aizsargājama biotopa teritoriju, kurā saglabājama dabīgā zemsedze;

II. Nekustamo īpašumu un tiem piegulošo teritoriju uzturēšana un kopšana

3. Nekustamā īpašuma un tam piegulošās teritorijas (tajā skaitā nedzīvojamo ēku (būvju) un to teritoriju, viendzīvokļa dzīvojamo māju un to teritoriju un neapbūvētu privātu teritoriju) uzturēšanu un kopšanu nodrošina:
  - 3.1. nekustamā īpašuma īpašnieks, tiesiskais vai faktiskais valdītājs vai apsaimniekotājs;
  - 3.2. daudzdzīvokļu dzīvojamās mājas pārvaldnieks vai dzīvokļu īpašnieki (gadījumā, ja dzīvokļu īpašnieku kopība ir pieņēmusi lēmumu par dzīvojamai mājai funkcionāli nepieciešamā zemesgabala kopšanas nodrošināšanu bez pārvaldnieka starpniecības, lēmumā nosakot darbu kārtību un dzīvokļu īpašnieku atbildību), ja nekustamā īpašuma sastāvā ir daudzdzīvokļu dzīvojamā māja;
  - 3.3. ēkas īpašnieks – proporcionāli piederošās nekustamā īpašuma daļas (funkcionālās zonas) apmēram, ko pēc īpašnieka lūguma nosaka pašvaldība, ja nekustamais īpašums sastāv no zemesgabala un ēkas, kas pieder dažādām personām, un ja saskaņā ar zemes nomas līgumu nav noteikta cita kārtība;
  - 3.4. zemes īpašnieks, ja ēkas (būvju) īpašnieks nav noskaidrojams.
4. Noteikumu 3. punktā minētās personas nekustamā īpašuma teritorijā, kas ir publiski redzama, veic:
  - 4.1. zāliena vai zālāja nopļaušanu;
  - 4.2. teritorijas sakopšanu;

5. Cēsu pilsētas teritorijā esošam nekustamam īpašumam (tajā skaitā arī viendzīvokļa dzīvojamo māju un neapbūvētu privātu teritoriju) piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijās 3. punktā minētās personas nodrošina:
  - 5.1. zāliena vai zālāja nopļaušanu;
  - 5.2. teritorijas sakopšanu;
  - 5.3. ietvju, veloceļu un piebrauktuvju pastāvīgu kopšanu.
6. Īpašumiem piegulošo publiskā lietošanā esošo kopjamo teritoriju atbilstošās platības un plānus to īpašniekiem, valdītājiem vai lietotājiem, pēc to pieprasījuma, sagatavo Cēsu novada pašvaldība.
7. Šo Noteikumu izpratnē:
  - 7.1. zāliena nopļaušana nozīmē zāles pļaušanu pilsētu un ciemu teritorijās ne retāk kā 4 (četras) reizes gadā (līdz 10.jūnijam, 10.jūlijam, 10.augustam un 10.septembrim);
  - 7.2. zālāja nopļaušana nozīmē zāles pļaušanu pilsētu un ciemu teritorijā (neattiecas uz lauksaimniecības zemēm), ne retāk kā 2 (divas) reizes gadā - līdz 10.jūlijam un 10.oktobrim;
  - 7.3. Teritorija, kurā ir izveidota ainaviska pļava, uzturēšana tiek veikta atbilstoši Cēsu novada pašvaldības saistošajiem noteikumiem par apstādījumu uzturēšanu un aizsardzību Cēsu novada pašvaldības teritorijā. Pļaušana tiek nodrošināta divas reizes gadā, nepieļaujot invazīvo sugu augšanu un izplatību.
  - 7.4. teritoriju sakopšana nozīmē nekustamā īpašuma daļu, kas vērsts uz publiskai lietošanai paredzētas teritorijas pusi, tajā skaitā objekta skatlogu, ārdurvju, fasādes un labiekārtojuma elementu uzturēšana tehniskā un vizuālā kārtībā, teritorijas tīrības nodrošināšana;
  - 7.5. ietvju, ceļu un piebrauktuvju pastāvīga kopšana nozīmē:
    - 7.5.1. to attīrīšanu no zariem un lapām;
    - 7.5.2. sniega un apledojuma laikā publiskā lietošanā esošajās teritorijās drošu ietvju, piebrauktuvju, gājēju ceļu un velosipēdu ceļu lietošanas nodrošināšanu, t. i., lai ietves, gājēju ceļi un velosipēdu ceļi tiktu attīrīti no sniega un ledus līdz plkst. 9.00. un periodiski visas dienas garumā pēc nepieciešamības, bet ne vēlāk kā 10 stundu laikā pēc sniega snigšanas beigām, izņemot intensīvas sniegšanas laikā, un tiktu nokaisīti ar pretslīdes materiālu, izmantojot tikai smiltis, grants vai pašvaldības sagatavotu pretslīdes materiālu, vismaz 1 metra platumā, ievērojot šādus noteikumus:
      - 7.5.2.1. savāktā sniega vaļņus veidot tādās vietās, kur tas netraucē un neapdraud gājējus un transportlīdzekļus;
      - 7.5.2.2. ietvēs, veloceļos un piebrauktuvēs ar bruģa segumu nav pieļaujama sniega vai ledus tīrīšana ar cirtņa palīdzību.
      - 7.5.2.3. Cēsu pilsētā nav pieļaujama tīras sāls, minerālmēslu vai visa veida ķīmikāliju vai to maisījumu izmantošana ietves attīrīšanai no sniega vai ledus.

III. Prasības ēku (būvju), to fasāžu un citu ārējo konstrukciju uzturēšanai

8. Par ēku (būvju), to fasāžu un citu ārējo konstrukciju uzturēšanu, vides degradējošas būves stāvokļa nepieļaušanu atbild tās īpašnieks, tiesiskais valdītājs vai apsaimniekotājs, ja tas paredzēts pārvaldīšanas pilnvarojuma līgumā.
9. Ēku (būvju) fasādes un citas ārējas konstrukcijas 8. punktā noteiktās personas uztur tādā tehniskajā stāvoklī un ārējā izskatā, kas nedegradē vidi un nebojā apkārt esošo ainavu, un:
  - 9.1. nodrošina ēkas (būvju) fasādes un citu ārējo konstrukciju savlaicīgu remontu vai atjaunošanu atbilstoši ēkas (būvju) arhitektoniskajam stilam un apkārt esošajai vides ainavai, novērš fasādes materiāla bojājumu veidošanos (tajā skaitā ārējo konstrukciju pamatmateriālu atsegumus, plaisas, izdrupumus, apdares materiālu atslāņojumus, u.c.);
  - 9.2. uztur ēkas (būvju) lietus ūdens novadīšanas sistēmu tehniskā kārtībā;
  - 9.3. nodrošina nekustamā īpašumā esošo žogu uzturēšanu tehniskā un vizuālā kārtībā;
  - 9.4. nepieļauj ēku (būvju) fasāžu vai citu ārējo konstrukciju norobežošanu ar aizsargtīkliem vai tiem pielīdzināmiem risinājumiem, izņemot būvdarbu veikšanas laikā vai būvēm, uz kurām atļauts izvietot dekoratīvos pārsegus, reklāmas objektus, izkārtnes un citus informatīvos materiālus normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.
10. Uz ēkas (būves), kura ir vidi degradējoša vai ainavu bojājoša, ar Cēsu novada Būvvaldes saskaņojumu var izvietot sietu vai dekoratīvo pārsegu, ievērojot, ka tajā ir respektēts ēkas (būves) arhitektoniskais risinājums un tas iekļaujas apkārtesošajā pilsētvides ainavā.

IV. Atvieglojumi

11. Cēsu novada pašvaldība nodrošina pretslīdes materiāla pieejamību ietvju kaisīšanai pašvaldības izvietotajās smilšu tvertnēs pilsētu un ciemu teritorijās.
12. No Noteikumu 5. punktā uzliktajiem pienākumiem var tikt atbrīvoti viendzīvokļa dzīvojamo māju, nedzīvojamo ēku un īpašumu, kas netiek izmantoti saimnieciskajai darbībai, īpašnieki, ja šīs personas ir:
  - 12.1. personas, kurām ir 1. vai 2. grupas invaliditāte un kurām nav kopīgas deklarētās dzīvesvietas ar citām pilngadīgām personām vai kuriem ir kopīga deklarētā dzīvesvieta ar personām, kas ir personas ar 1. vai 2. grupas invaliditāti;
  - 12.2. vientuļie pensionāri, kas vecuma vai veselības stāvokļa dēļ nav spējīgi izpildīt Noteikumu 5.punktā uzliktos pienākumus.
13. Lai saņemtu Noteikumu 12.punktā noteiktos atvieglojumus, personai jāvērsas pašvaldībā ar motivētu iesniegumu. Pēc iesnieguma saņemšanas pašvaldība laikā līdz vienam mēnesim no iesnieguma saņemšanas, pārbauda un izvērtē iesniegumā norādītos apstākļus un pieņem lēmumu.
14. Pēc lēmuma pieņemšanas par personas atbilstību Noteikumu 12. punkta prasībām, Noteikumu 5. punktā noteiktos pienākumus konkrētajā teritorijā veic Cēsu novada pašvaldība.
15. Ja atvieglojuma saņēmējam ir zuduši apstākļi, kas ir par pamatu atvieglojuma saņemšanai, viņam ir pienākums 5 (piecu) darba dienu laikā par to paziņot Cēsu novada pašvaldībai.
16. Personas, kuru nekustamajiem īpašumiem piegulošās teritorijas platība ir lielāka par pusi no nekustamā īpašuma platības, var saņemt pašvaldības palīdzību nekustamajam īpašumam piegulošās teritorijas kopšanā, slēdzot ar pašvaldību vienošanos par sadarbību piegulošās teritorijas kopšanā.
17. Vienošanās par sadarbību piegulošās teritorijas kopšanā pēc nekustamā īpašnieka vai tiesiskā valdītāja izvēles var paredzēt vienu no šādiem sadarbības veidiem:
  - 17.1. pašvaldības pienākumu kopt nekustamajam īpašumam piegulošās teritorijas daļu, kuras platība pārsniedz pusi no nekustamā īpašuma platības;
  - 17.2. cita veida sadarbību nekustamajam īpašumam piegulošās teritorijas kopšanā (piemēram, pašvaldības pienākumu nodrošināt lapu vai sniega izvešanu u.tml.).
18. Lai saņemtu Noteikumu 16. punktā minēto palīdzību, nekustamā īpašuma īpašniekam vai tiesiskajam valdītājam jāvērsas Cēsu novada pašvaldībā ar iesniegumu, norādot vēlamo sadarbības veidu nekustamajam īpašumam piegulošās teritorijas kopšanā.
19. Cēsu novada pašvaldība viena mēneša laikā no dienas, kad pašvaldībā saņemts nekustamā īpašuma īpašnieka vai valdītāja Noteikumu 16. punktā minētais iesniegums, kā arī izvērtēta tā atbilstība Noteikumu 16. punkta prasībām, noslēdz vienošanos par sadarbību nekustamajam īpašumam piegulošās teritorijas kopšanā.
20. Ja viena mēneša laikā no iesnieguma saņemšanas brīža starp pašvaldību un nekustamā īpašuma īpašnieku vai tiesisko valdītāju nav panākta vienošanās par konkrētu sadarbības veidu nekustamajam īpašumam piegulošās teritorijas kopšanā atbilstoši Noteikumu 17.2. apakšpunktā noteiktajam, pašvaldība nodrošina palīdzību nekustamajam īpašumam piegulošās teritorijas kopšanā Noteikumu 17.1. apakšpunktā minētajā kārtībā.

V. Atbildība par Noteikumu neievērošanu

21. Kontrolēt Noteikumu izpildi un veikt administratīvā pārkāpuma procesu līdz lietas izskatīšanai ir tiesīgas veikt pašvaldības policijas amatpersonas un pašvaldības Būvvaldes būvinspektori.
22. Par Noteikumu prasību neievērošanu lietas izskata un lēmumus pieņem Cēsu novada pašvaldības policijas amatpersonas vai Cēsu novada pašvaldības Administratīvā komisija.
23. Par šo Noteikumu 4. un 5. punktā noteikto prasību neievērošanu fiziskām personām piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz 50 naudas soda vienībām, juridiskām personām piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz 200 naudas soda vienībām.
24. Par šo Noteikumu 9. punktā noteikto prasību neievērošanu fiziskām personām piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz 70 naudas soda vienībām, juridiskām personām piemēro brīdinājumu vai naudas sodu līdz 280 naudas soda vienībām.

VI. Noslēguma jautājumi

25. Noteikumu 5.punkts, 12.-19.punkts ir spēkā līdz **2025.gada 1.maijam**.

26. Noteikumi stājas spēkā nākamajā dienā pēc to publicēšanas Latvijas Republikas oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis".
27. Ar šo Noteikumu spēkā stāšanos spēku zaudē Cēsu novada domes 2021.gada 2.decembra saistošie noteikumi Nr.20 "Par Cēsu novada teritorijas kopšanu un būvju uzturēšanu".

Cēsu novada domes priekšsēdētājs

J.Rozenbergs

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

Pielikums
Cēsu novada domes
25.01.2024.lēmumam Nr.21

**Cēsu novada domes 2023. gada 14.septembra saistošo
noteikumu Nr.18 „Par Cēsu novada teritorijas kopšanu un būvju uzturēšanu”
PASKAIDROJUMA RAKSTS**

Paskaidrojuma raksta sadaļa	Norādāmā informācija
<p>1. Mērķis un nepieciešamības pamatojums</p>	<p>1.1.Saistošo noteikumu (turpmāk – Noteikumi) izdošanas mērķis ir noteikt vienotu kārtību, kādā kopjamas Cēsu novada pilsētu un ciemu teritorijas un uzturamas tajā esošās būves, nodrošinot sanitāro tīrību, teritorijas sakoptību, aizsardzību un pilsētvides ainavas saglabāšanu, veidot pašvaldības apdzīvotās vietās vizuāli pievilcīgu ainavu, noteikt atbildību par ēku un teritoriju sakopšanu.</p> <p>Noteikumu izdošanas ieguvumi – pievilcīga ainava un sanitārā tīrība apdzīvoto vietu teritorijās, kas ir gan pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju, gan īpašnieku un valdītāju interesēs. Attiecīgi nodrošinot iedzīvotāju kopējās publiskās interese dzīvot labiekārtotā un sanitāri tīrā teritorijā.</p> <p>1.2.Cēsu novada pašvaldības administratīvajā teritorijā pastāv problēma ar publiskām teritorijām piegulošajiem nesakoptiem īpašumiem - netiek savlaicīgi nopļauta zāle, savāktas lapas, notīrīts sniegs, kas bojā apkārtesošo ainavu, izjauc kultūrvēsturiskās vides tēlu pilsētā un ciemos novada teritorijā. Kā viena no prasībām, lai nodrošinātu teritorijas sakoptību, neveidotos kūla un samazinātu kūlas ugunsgrēku skaitu, ir nepieciešams kopt nekustamo īpašumu, tajā skaitā regulāri veicot zāles pļaušanu, līdz ar to Noteikumos ir svarīgi noteikt regulāru zāles pļaušanu, nosakot ka zāle jāpļauj regulāri. Pašvaldība Noteikumos ir noteikusi zāliena pļaušanas biežumu vismaz 4 (četras) reizes gadā (līdz 10.jūnijam, 10.jūlijam, 10.augustam un 10.septembrim) un zālāja pļaušanu vismaz 2 (divas) reizes gadā (līdz 10.jūlijam un 10.oktobrim). Atbilstoši Slimību profilakses un kontroles centra skaidrojumiem, efektīvs veids kā mazināt ērcu daudzumu apkārtējā vidē, ir to sakopjot, tostarp regulāri pļaujot zāli.</p> <p>Gara zāle var provocēt ērcu izplatību pilsētā un ciemu teritorijās, jo aktīva ērce parasti atrodas uz zāles stiebra apmēram 0,5 - 1m augstumā no zemes. Tādejādi, lai izvairītos no ērcu izplatības Cēsu novada administratīvajā teritorijā, ir nepieciešams laicīgi kopt teritorijas, nepieļaujot teritoriju aizaugšanu ar garu zāli.</p> <p>Atbilstoši publiski pieejamai informācijai (https://www.spkc.gov.lv) ērcu aktivitātes sezona Latvijā parasti ilgst no aprīļa sākuma līdz oktobra beigām. Atbilstoši Slimības profilakses un kontroles centra skaidrojumiem, efektīvs veids kā mazināt ērcu daudzumu apkārtējā vidē, ir to sakopjot, tostarp, regulāri pļaut zāli, neatstāt pērnā gada lapu kaudzes . Jo garāka zāle, jo labvēlīgāki apstākļi ērcu vairošanās. Ņemot vērā minēto, Noteikumos ietvertās prasības (pļaušanas biežums) nepieciešamas, lai mazinātu ērcu daudzumu, kā arī citu kaitēkļu apjomu, tādejādi nodrošinot sanitāro tīrību un aizsargājot sabiedrības drošību. Labums, ko iegūst sabiedrība, ir lielāks par atsevišķas personas interesēm nodarīto kaitējumu.</p> <p>Teritorija, kas ir nekopta un aizaugusi ar garu zāli rada labus apstākļus ne tikai dažādu kaitēkļu, ērcu, bet arī čūsku vairošanās.</p> <p>Piemēram, Spānijas kailgliemežu skaits ir mazāks vietās, kur intensīvi tiek pļauta un novākta zāle, jo tur ir mazāk iespēju paslēpties, lai gan</p>

arī tādā zālienā gliemeži atrod augsnē spraugas, kurās ielīst un patverties dienas laikā. Ja zālieņi netiek laistīti un karstajās vasarās izdeg, tad gliemeži var iet bojā. Intensīva zāles pļaušana kombinācijā ar citām ierobežošanas metodēm var samazināt gliemežu izplatīšanās ātrumu un strauju blakus teritoriju kolonizēšanu.¹

Noteikumos noteikts ietvju, celiņu un piebrauktuvju attīrīšana no zariem un lapām, kas var apgrūtināt pārvietošanos, lapas slapjos un mitros laika apstākļos rada slīdamību, ietekmē bremzēšanas ceļu, kas var savukārt novest pie dažādām traumām un savainojumiem gan gājējiem, gan braucējiem.

Noteikumi noteic, ka ietvju, celiņu un piebrauktuvju attīrīšana no sniega un ledus un nokaisīšana ar pretslīdes materiālu ir veicama katru dienu līdz plkst.9.00, un ja nepieciešams periodiski - visas dienas garumā.

Pamatojums tam, saistīts ar rūpēm par sabiedrības drošību. Darba dienās iedzīvotāji savas ikdienas gaitas (došanos uz darbu, izglītības iestādi vai pirmskolas izglītības iestādi u.c.) veic līdz plkst.9.00. Iedzīvotāju aktivitāte šajā laikā ir novērojama arī brīvdienās. Tāpēc Noteikumi paredz, ka prioritāri jāattīra ietves, celiņi un piebrauktuves.

1.3. Pašlaik teritoriju kopšanu un ēku uzturēšanu Cēsu novadā nosaka Cēsu novada domes 2021.gada 2.decembra saistošie noteikumi Nr.20 "Par Cēsu novada teritorijas kopšanu un būvju uzturēšanu".

Saskaņā ar Pašvaldību likuma Pārejas noteikumu 6.punktu, dome izvērtē uz likuma "Par pašvaldībām" normu pamata izdoto saistošo noteikumu atbilstību Pašvaldību likuma. Izvērtējot visu, Cēsu novada dome konstatē, ka iepriekšējie saistošie noteikumi ir novecojuši un neatbilst Pašvaldību likumā ietvertajam pilnvarojumam, tādēļ ir nepieciešams izdot jaunus saistošos noteikumus atbilstoši Pašvaldību likumā ietvertajam pilnvarojumam.

Vienlaikus Ministra Kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumu Nr.906 "Dzīvojamās mājas sanitārās apkopes noteikumi" 4.punkts noteic, ka teritorijas sakopšanas darbi veicami pašvaldības saistošajos noteikumos noteiktajā kārtībā. Tāpat Ministru Kabineta 2014.gada 19.augusta noteikumu Nr.500 "Vispārīgie būvnoteikumi" 159.2. apakšpunkts paredz, ka pašvaldība nosaka būves īpašniekam pienākumu sakārtot būvi, lai tā atbilstu pilsētvides ainavas vai ainaviski vērtīgās teritorijas prasībām, ja būve bojā ainavu.

1.4. Līdz ar Noteikumu pieņemšanu tiek paredzēta kārtība īpašumam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas kopšanā Cēsu pilsētā, noteikta konkrēta īpašumam piegulošā teritorija līdz brauktuves malai, par ko atbildīgs nekustamā īpašuma īpašnieks vai valdītājs.

Noteikumi nosaka prasības kā ir kopjama teritorija, atvieglojumus un pašvaldības palīdzību minētā pienākuma īstenošanai, prasības būvju un citu ārējo konstrukciju uzturēšanai, atbildību par Noteikumos noteikto prasību neievērošanu un kompetence administratīvā pārkāpuma procesā.

Pašvaldība Noteikumos ir paredzējusi savu līdzdalības mehānismu, kas mazina personām radīto apgrūtinājumu. Noteikumos paredzēta pašvaldības līdzdalība īpašumam piegulošās teritorijas kopšanā, tām

¹ <https://www.daba.gov.lv/lv/media/15143/download> - Spānijas kailgliemezis un citu invazīvo kailgliemežu sugas Latvijā un to ierobežošanas metodes.

	<p>personām, kuru nekustamajam īpašumam piegulošās teritorijas platība ir lielāka par pusi no nekustamā īpašuma platības. Vienlaikus pašvaldība Noteikumos ir paredzējusi atvieglojumus īpašumam piegulošās teritorijas kopšanā. Tātad, Noteikumi ne tikai paredz Noteikumu 3.punktā minēto personu pienākumu kopt un tīrīt īpašumam piegulošo teritoriju, bet arī pašvaldības līdzdalību šī pienākuma izpildē. Ar Noteikumu regulējumu ir nodrošināts samērīgums starp personai uzlikto pienākumu un sabiedrības interesēs sasniedzamo mērķi.</p> <p>1.5.Par atsevišķu Noteikumu punktu neievērošanu, kas attiecināmi uz personu bezdarbību sava īpašuma un tam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas sakopšanā, paredzēta administratīvā atbildība – brīdinājums vai naudas sods. Piemērojamā soda apmērs tiks diferencēts atkarībā no pārkāpuma un nodarītā kaitējuma smaguma, ko izvērtēs pašvaldības administratīvā komisija vai pašvaldības policijas amatpersonas.</p> <p>Brīdinājumu piemēros gadījumos, kad konstatē, ka soda mērķi iespējams sasniegt ar pie administratīvās atbildības saucamās personas mazāk ierobežojošiem līdzekļiem nekā naudas soda piemērošana. Brīdinājums ir oficiāla reakcija uz izdarīto likumpārkāpumu, kurai ir šāda nozīme: 1) personas likumpārkāpums ir pamanīts; 2) personas rīcība konkrētajā situācijā ir nosodīta.</p> <p>Naudas sodam ir jāmotivē pie administratīvās atbildības saucamo personu atturēties no atkārtota pārkāpuma izdarīšanas un jāattur citas personas no pārkāpuma izdarīšanas. Vienlaikus naudas sodam ir jābūt efektīvam un samērīgam ar ieguvumu (labumu), kādu pie administratīvās atbildības saucamā persona guva vai varēja gūt, pārkāpjot Noteikumos iekļautās prasības.</p> <p>Izvērtējot Noteikumos iekļautos soda veidus un apmērus Cēsu novada dome uzskata, ka Noteikumos iekļautie sodi ir ar pietiekamu preventīvu spēku, lai, piemērojot sankcijas pārkāpumu gadījumā, tās būs pietiekami atturošas no turpmākiem pārkāpumiem. Tādejādi ir pamatots apgalvojums tam, ka administratīvajiem sodiem būs efektivitāte pārkāpumu skaita samazināšanā un sabiedriskās kārtības nodrošināšanā.</p> <p>Noteikumu projekts paredz, ka administratīvā pārkāpuma procesu par Noteikumu pārkāpumiem līdz administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanai veic Cēsu novada Būvvaldes un pašvaldības policijas amatpersonas. Savukārt administratīvā pārkāpuma lietas izskata Cēsu novada pašvaldības policija vai pašvaldības Administratīvā komisija.</p> <p>Noteikumu projekts paredz administratīvo atbildību un attiecīgi administratīvos sodus par Noteikumu pārkāpšanu, ievērojot Pašvaldību likuma 45.panta pirmajā un otrajā daļā ietverto priekšnoteikumu "ja likumos nav noteikts citādi". Tādejādi Noteikumu projektā ir ietverta administratīvā atbildība par tādiem pārkāpumiem, kas nav noteikti nozaru likumdošanā.</p>
<p>2. Fiskālā ietekme uz pašvaldības budžetu</p>	<p>Noteikumu 12.punktā paredzēti gadījumi, kad pašvaldība var atbrīvot no nekustamam īpašumam piegulošās teritorijas kopšanas, ko ir tiesīgi saņemt viendzīvokļa dzīvojamā māju īpašnieki, ja šīm personām ir piešķirta 1.vai 2.grupas invaliditāte un vientuļie pensionāri.</p>

	<p>Noteikumu konkrēta finansiālā ietekme uz pašvaldības budžetu nav iepriekš nosakāma, jo nav iespējams iepriekš precīzi prognozēt, cik personām varētu tikt piešķirti atvieglojumi un atbrīvojumi no Noteikumu pienākumu izpildes līdz 2025.gada 1.maijam.</p> <p>Vienlaikus veikti aprēķini, ja nekustamam īpašumam (tajā skaitā viendzīvokļa dzīvojamo māju) piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijās Noteikumu subjekti tiek atbrīvoti no šo teritoriju kopšanas, tad Noteikumu 5.punktā noteiktos pienākumus konkrētajā teritorijā veic Cēsu novada pašvaldība, tādējādi ietekme uz pašvaldības budžetu ir 500 000 EUR gadā.</p> <p>Tā kā Noteikumi paredz arī administratīvo atbildību par Noteikumu neievērošanu, budžetā var rasties ieņēmumi no Noteikumos paredzētajiem administratīvajiem sodiem.</p> <p>2.2. Jaunas institūcijas vai darba vietas esošo institūciju kompetences paplašināšanai, lai nodrošinātu Noteikumu izpildi, netiks veidotas.</p>
<p>3. Sociālā ietekme, ietekme uz vidi, iedzīvotāju veselību, uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā, kā arī plānotā regulējuma ietekme uz konkurenci</p>	<p>Noteikumi attiecas uz sabiedrībai nozīmīgas jomas regulējumu – kvalitatīvas pilsētvides, sakoptas un drošas pašvaldības teritorijas un tajās esošo būvju, kas iekļaujas pilsētvidē, nodrošināšanu.</p> <p>3.1. Noteikumi nosaka Cēsu pilsētas teritorijās esošā nekustamā īpašuma un tam piegulošo publiskā lietošanā esošo teritoriju uzturēšanas un kopšanas prasības, kā arī personu loku, kam ir tiesības saņemt atbrīvojumus vai atvieglojumus par nekustamajiem īpašumiem piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas kopšanu.</p> <p>Satversmes tiesa ir norādījusi, ka pašvaldībai jāparedz ne vien īpašnieka/tiesiskā valdītāja pienākumu kopt un tīrīt īpašumam piegulošo teritoriju, bet arī pašvaldības līdzdalību šī pienākuma izpildē, kas Noteikumos tiek noteikts atbrīvojums (2014.gada 6.novembra spriedums lietā Nr.2013-20-03).</p> <p>3.2. Ietekme uz vidi – Noteikumu īstenošana nodrošinās sakārtotu vidi un sanitāro tīrību, tādējādi aizsargājot sabiedrības drošību un veicinot sabiedrības labklājību.</p> <p>Ļaus izmantot Noteikumus kontrolei par īpašumu un īpašumam piegulošo teritoriju sakopšanu, ēku uzturēšanu tādā kārtībā, lai tās neapdraudētu apkārtējos un nebojātu ainavu;</p> <p>3.3. Ietekme uz iedzīvotāju veselību – Noteikumi nosaka prasības, kas jāievēro, lai neradītu apdraudējumu cilvēku dzīvībai, veselībai vai mantai, kā arī apkārtējai videi, nodrošinās sanitāro tīrību.</p> <p>3.4. Esošo uzņēmumu attīstība un izaugsme, kā arī paaugstināta to konkurētspēja tiks panākta, uzlabojot apkārtnes sakoptību, kas piesaistītu tūrisma, sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumu, viesu namu, viesnīcu pakalpojumu sniedzējus.</p> <p>3.5. Noteikumi neradīs ietekmi uz konkurenci.</p>
<p>4. Ietekme uz administratīvajām procedūrām un to izmaksām</p>	<p>4.1. Noteikumu piemērošanā, lai izvērtētu, vai persona ir tiesīga saņemt Noteikumos noteiktos atbrīvojumus vai atvieglojumus var vērsties Cēsu novada pašvaldībā;</p> <p>4.2. Par Noteikumu neievērošanu fiziskas un juridiskas personas var tikt sauktas pie administratīvās atbildības.</p> <p>Nav paredzētas papildus administratīvās procedūras izmaksas.</p> <p>4.3. Noteikumu projekts paredz, ka administratīvā pārkāpuma procesu par Noteikumu pārkāpumiem līdz administratīvā pārkāpuma lietas</p>

	<p>izskatīšanai veic Cēsu novada Būvvaldes un pašvaldības policijas amatpersonas. Savukārt administratīvā pārkāpuma lietas izskata Cēsu novada pašvaldības policija vai pašvaldības Administratīvā komisija. Institūcija, kurā privātpersona var vērsties Noteikumu piemērošanā, ir Cēsu novada pašvaldība</p> <p>4.4.Noteikumi tiks nosūtīti izskatīšanai un atzinuma sniegšanai Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijai, tiks publicēti oficiālajā izdevumā "Latvijas Vēstnesis" un pašvaldības mājas lapā.</p>
<p>5. Ietekme uz pašvaldības funkcijām un cilvēkresursiem</p>	<p>5.1.Noteikumi nosaka kārtību, kādā Cēsu novada pašvaldības administratīvajā teritorijā tiek gādāts un uzturēta teritorijas labiekārtošana un sanitārā tīrība.</p> <p>5.2. Pašvaldībā netiks veidotas jaunas darba vietas. Pašvaldības būvvalde, atbildīgie speciālisti, pašvaldības policijas amatpersonas tiks iesaistīti Noteikumu ievērošanā, situācijas novērtēšanā un nepieciešamo pasākumu īstenošanā, lai panāktu noteikumos izvirzīto mērķu sasniegšanu.</p>
<p>6. Informācija par izpildes nodrošināšanu</p>	<p>6.1. Noteikumu izpildē tiks iesaistītas Cēsu novada Valsts un pašvaldības apvienotais Klientu apkalpošanas centrs, Finanšu pārvalde, Pašvaldību apvienību pārvaldes, Īpašumu apsaimniekošanas pārvalde, Pašvaldību policija, Būvvalde, Administratīvā komisija.</p> <p>6.2. Nav paredzēta jaunu institūciju izveide vai esošo likvidācija, reorganizācija. Izpildei nepieciešamie resursi tiek paredzēti pašvaldības budžeta ietvaros.</p>
<p>7. Prasību un izmaksu samērīgums pret ieguvumiem, ko sniedz mērķa sasniegšana</p>	<p>Noteikumu mērķis ir veidot pašvaldības apdzīvotās vietas sakoptu, vizuāli pievilcīgu ainavu, veicināt nekustamo īpašumu īpašnieku un tiesisko valdītāju atbildību par Noteikumu neievērošanu.</p> <p>7.1. Noteikumi ir piemēroti iecerētā mērķa sasniegšanas nodrošināšanai un paredz tikai to, kas ir vajadzīgs minētā mērķa sasniegšanai.</p> <p>Pašvaldības rīcība ir atbilstoša pašvaldības funkcijām, tā ir konkrēta, jo nosaka iestāžu un amatpersonu rīcību, kā arī paredz kārtību, kādā iedzīvotājiem saņemt atbalstu izvirzīto prasību nodrošināšanai.</p> <p>7.2. Samērīguma tests:</p> <p>7.2.1. Noteikumos ietvertais regulējums ļauj panākt to, ka nedzīvojamo ēku un to teritoriju nekustamam īpašumam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas īpašnieki, tiesiskais vai faktiskais valdītājs pienācīgi kops īpašumu un īpašumam piegulošo teritoriju. Tādā veidā nodrošinot Cēsu novada teritorijas sakoptību un sanitāro tīrību, kas ir gan pašvaldības administratīvās teritorijas iedzīvotāju, gan pašu īpašnieku, tiesisko vai faktisko valdītāju interesēs. Īpašuma teritorijas un tam piegulošās publiskā lietošanā esošās teritorijas kopšanas mērķis ir aizsargāt pašvaldības iedzīvotāju intereses – dzīvot sakoptā vidē. Līdz ar to tiek veicināta sabiedrības labklājība un aizsargāta sabiedrības drošība.</p> <p>Tiesību zinātnē norādīts, ka sabiedrības drošība kā leģitīmais mērķis tradicionāli orientējas uz nepieciešamību nodrošināt pamattiesības konkrētētās piecas pamatvērtības – cilvēka dzīvība, brīvība, veselību, godu un īpašumu. Sabiedrības drošība nodrošināma nevis atsevišķu personu interesēs, bet gan publisko interešu aizsardzībai (Pleps J. Satversme 116.panta komentārs. Latvijas Republikas Satversmes</p>

	<p>komentāri. VIII nodaļa. Cilvēka pamattiesības. Autoru kolektīvs prof.R.Baloža zinātniskā vadībā. Rīga:Latvijas Vēstnesis, 2011, 119.-776.lpp.).</p> <p>7.2.2. Noteikumu prasības noteiktas ievērojot Pašvaldības likuma 45.panta pirmās daļas 3., 4.punktā ietverto pilnvarojumu, Ministru Kabineta 2010.gada 28.septembra noteikumos Nr.906 “Dzīvojamās mājas sanitārās apkopes noteikumos” ietverto regulējumu.</p> <p>Satversmes tiesa 2014.gada 6.novembra spriedumā lietā Nr.2013-20-03 “Par Rīgas domes 2008.gada 8.jūlija saistošo noteikumu Nr.125 “Rīgas pilsētas teritorijas kopšanas un būvju uzturēšanas noteikumi” 4.3. un 4.4.punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105.pantam”, atzina, ka nepastāv citi līdzekļi, ar kuriem apstrīdētajās normās noteiktā pamattiesību ierobežojuma leģitīmo mērķi varētu sasniegt tādā pašā kvalitātē.</p> <p>Vienlaikus Satversmes tiesa atzina, ka īpašnieka pienākumu kopt un tīrīt viņa nekustamam īpašumam piegulošo teritoriju, pašvaldība var noteikt tikai ar tādu regulējumu, kas nodrošina samērīgumu starp personai uzlikto pienākumu un sabiedrības interesēs sasniedzamo mērķi.</p> <p>Noteikumi paredz pašvaldības līdzdalību nekustamajiem īpašumiem piegulošo publiskā lietošanā esošo Cēsu pilsētas teritoriju kopšanā, kā arī atvieglojumus noteiktām personu grupām.</p> <p>7.2.3. Noteikumos ietvertās prasības pienācīgi kopt nekustamā īpašuma teritoriju un īpašumam piegulošo teritoriju, prasības būvju uzturēšanai un citu ārējo konstrukciju uzturēšanai ir samērīgas, t.i., labums, ko iegūst sabiedrība, ir lielāks par atsevišķas personas interesēm nodarīto kaitējumu.</p>
<p>8. Izstrādes gaitā veiktās konsultācijas ar privātpersonām un institūcijām</p>	<p>8.1. Noteikumu izstrādes procesā notikušas konsultācijas ar to izpildes nodrošināšanā iesaistītajām institūcijām.</p> <p>8.2. Sabiedrības līdzdalības veids – informācijas publicēšana pašvaldības tīmekļvietnē un iesniegto priekšlikumu izvērtēšana.</p> <p>Atbilstoši Pašvaldību 46.panta trešajai daļai, lai informētu sabiedrību par Noteikumu projektu un dot iespēju izteikt viedokli, Noteikumu projekts un paskaidrojuma raksts tika ievietots Cēsu novada pašvaldības tīmekļvietnē www.cesis.lv sadaļā „Saistošo noteikumu projekti” no 2023.gada 4.oktobra līdz 2023.gada 18. oktobrim.</p> <p>Tika saņemts viedoklis, ka <i>Noteikumos noteiktais, ka nekustamā īpašuma īpašniekam ir jānodrošina nekustamam īpašumam piegulošās publiskā lietošanā esošajā teritorijā zāliena vai zālāja nopļaušanu, teritorijas sakopšanu, ietvju, veloceliņu un piebrauktuvju pastāvīgu kopšanu, ziemas periodā kopšanas darbus pirmo reizi nodrošinot katru dienu līdz plkst.8.00, nosakot administratīvo atbildību par šo Noteikumu neievērošanu, radīs teritoriju uzkopšanas personāla nodrošināšanas problēmas. Visiem nebūs iespējams izpildīt Noteikumos izvirzītās prasības, bet administratīvā sodīšana nerisina teritoriju uzkopšanas darbinieku trūkumu. Administratīvo sodu draudi liek piesardzīgi izvērtēt jauna darbaspēka iesaisti teritoriju uzkopšanas darbos. Noteikumu projekts paredz privātpašniekiem uzlikt par pienākumu uzkopt svešu īpašumu, kurš pieguļ privātpašumam. Lūdz izvērtēt kā nodrošināt samērīgumu starp personai uzlikto pienākumu un sasniedzamo mērķi, kā arī izvērtēt vai sabiedrības ieguvums būs lielāks nekā minētajām</i></p>

	<p><i>personām ar šo normu noteiktais viņu tiesībām un likumiskajām interesēm nodarītais zaudējums.</i></p> <p>Noteikumos noteiktais pienākums noteikt nekustamā īpašnieka īpašniekam kopt īpašumam piegulošo teritoriju ir samērīgs un atbilst Satversmes tiesas 2014.gada 6.novembra spriedumam lietā Nr.2013-20-03. Pašvaldībai ir tiesības ar Noteikumiem noteikt nekustamā īpašuma īpašniekam pienākumu kopt piegulošo teritoriju, tikai šim regulējumam ir jābūt samērīgam, kā arī ir jābūt pašvaldības līdzdalībai publiskā lietošanā esošo teritoriju, tostarp piegulošo teritoriju kopšanā. Noteikumu 12.punktā ir noteiktas kategorijas, kurām ir atvieglojumi piegulošās teritorijas kopšanā, kā arī, ja piegulošā teritorijas platība pārsniedz vairāk kā pusi no nekustamā īpašuma platības, tad ir pieejama pašvaldības palīdzība piegulošās teritorijas kopšanā, slēdzot ar pašvaldību vienošanos par sadarbību piegulošās teritorijas kopšanā. Pēc Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2023.gada 26.septembra atzinuma saņemšanas, precizētie Noteikumi tika atkārtoti nodoti publiskai apspriešanai no 2023.gada 4.oktobra līdz 2023.gada 18.oktobrim. Sabiedrības viedokļi netika saņemti. Pēc Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2023.gada 26.septembra atzinuma saņemšanas, precizētie Noteikumi tika vēlreiz atkārtoti nodoti publiskai apspriešanai no 2024.gada 5.janvāra līdz 2024.gada 25.janvārim. Sabiedrības viedokļi netika saņemti.</p>
--	--

Cēsu novada domes priekšsēdētājs

J.Rozenbergs

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU